

Sygn. akt II Ca 228/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Renata Lech
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie w postępowaniu uproszczonym sprawy

z powództwa (...) z siedzibą w G.

przeciwko T. S. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 25 października 2016 roku, sygn. akt I C 545/16

oddala apelację.

SSO Renata Lech

Sygn. akt II Ca 228/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 25 października 2016 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...)siedzibą w G. przeciwko T. S. (1) o zapłatę oddalił powództwo.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

W dniu 12 02. 2007 r została zawarta pomiędzy pozwaną T. S. (1) a pierwotnym wierzycielem S. B. umowa kredytu odnawialnego . W wyniku tej umowy Bank udzielił pozwanej limitu kredytowego w wysokości 3800 zł.

Pozwana nie wywiązała się w pełni z przedmiotowej umowy. Pozwana regulowała należności z tytułu umowy bankowej w 2007 r i przez pierwsze - trzy miesiące 2008 r - w dniu 14 stycznia 2008 r, 06 lutego 2008 r i 31 marca 2008 r . Potem nie dokonała już żadnej wpłaty. W związku z tym w dniu 22 sierpnia 2008 r doszło do wypowiedzenia umowy .

Przeciwko pozwanej T. S. (1) (...)wszczył i prowadził egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia (...). Nr (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 08.12.2008 r w sprawie I Co 1764/08.

Postanowieniem z dnia 27.07.2015 r powyższa egzekucja została umorzona na wniosek wierzyciela na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c.

Umową cesji z dnia 03.06.2015 r powód nabył wierzytelność w stosunku do pozwanej z tytułu przedmiotowej umowy bankowej od wierzyciela (...), której wysokość wynosiła wówczas łącznie 9 429,83 zł z kosztami i odsetkami.

Sąd Rejonowy wskazał, iż stan faktyczny przedmiotowej sprawy jest w zasadzie bezsporny. Został on ustalony na podstawie powołanych wyżej dowodów, zwłaszcza potwierdzenia dokonanych wpłat które nie były kwestionowane a także wyjaśnienia pozwanej .

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Roszczenie powoda wynikało z umowy kredytu konsumenckiego, zawartej z konsumentem, w której roszczenie uległo przedawnieniu a pozwana skutecznie zgłosiła zarzut przedawnienia.

Zgodnie z Art. 69. 1. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r .prawo bankowe „ przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu „

Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności. Zgodnie z art. 509 §1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Okolicznością niesporną jest, w świetle art 118 k.c. to, iż roszczenia powoda, jako związane z działalnością gospodarczą - przedawniają się z upływem trzech lat po upływie terminu wypowiedzenia przedmiotowej umowy. Termin wypowiedzenia umowy został przez Sąd ustalony w oparciu o dane zamieszczone w wyciągu z dnia załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności - k- 13- na dzień 22 sierpnia 2008r. Do przedawnienia doszło w 2011 roku, zatem na wiele lat przed złożeniem niniejszego pozwu.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten przeciwko komu roszczenie przysługuje może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

W ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie nie doszło do przerwania biegu przedawnienia ze skutkami dla powoda, pomimo tego, iż na skutek działań poprzedniego wierzyciela wystawiono bankowy tytuł egzekucyjny, nadano mu klauzulę wykonalności a nawet wszczęto i prowadzono do 2015 r egzekucję komorniczą. Wprawdzie Sąd podziela pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 roku, III CZP 101/03, LEX nr 82431), zgodnie z którym w świetle art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu zakończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (co wynika art. 124 § 2 k.c.), czyli przez okres, w którym uprawniony nie ma możliwości podejmowania innych środków w celu realizacji roszczenia. Okoliczności w tym zakresie nie zmienia wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie P 45/12, uznający art. 96 ust. 1 i 97 ust. 1 pr. bankowego za niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP, gdyż TK orzekł jednocześnie, iż wymienione przepisy utracą moc obowiązującą z dniem 1 sierpnia 2016 r.

W związku z tym przedawnienie roszczenia banku mogłoby nastąpić najwcześniej z upływem 3 lat od wydania postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

W tym miejscu należy jednak stwierdzić, iż przerwanie biegu przedawnienia na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nastąpiło tylko w stosunku do banku, a nie w stosunku do powoda jako nabywcy wierzytelności. Do przerwania biegu przedawnienia nie wystarczy bowiem identyczność wierzytelności, niezbędna jest identyczność podmiotu, na rzecz którego dana czynność, obiektywnie zdolna do

przerwania przedawnienia, została dokonana (por. wyrok SN z dnia 19 listopada 2014 roku, II CSK 196/14, LEX nr 1622306). Podkreślić należy, iż wyżej wymieniony wyrok SN stanowi zapoczątkowanie linii orzeczniczej, łagodzącej kryteria przedawnienia w obrocie konsumenckim. Orzeczenie to dotyczyło skutków materialnoprawnych złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji, lecz w uzasadnieniu wyroku SN zajął stanowisko mające o wiele szersze znaczenie. W uzasadnieniu wyroku wyrażono pogląd, że w postępowaniu egzekucyjnym „przerwanie przedawnienia następuje pomiędzy stronami postępowania o ile z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane. Pogląd ten wydaje się w ocenie Sądu logiczny i w pełni zrozumiały, zwłaszcza przy uwzględnieniu faktu, iż banki (do dnia 1 sierpnia 2016 r.) korzystają ze szczególnej ochrony prawnej w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego. Jednocześnie ochrona ta nie rozciąga się na inne podmioty, w tym również nabywców wierzytelności, pierwotnie przysługujących bankowi. Nie ma żadnych racjonalnych podstaw do uznania by nabywca wierzytelności, nie będący bankiem, miał korzystać z dobrodziejstw, w tym również dobrodziejstwa w postaci przerwania biegu przedawnienia, jedynie na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wierzytelności nie będący bankiem nie może wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz nabywcy wierzytelności i powinien uzyskać odrębny sądowy tytuł egzekucyjny (uchwała SN z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC 2005/6/98), to nie może on korzystać ze skutków postępowania, w którym nie mógłby wziąć udziału. Jak bowiem zauważył SN w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r. fundusz sekurytyzacyjny, nabywający wierzytelność od banku, nie ma uprawnienia do kontynuowania wszczętego wcześniej przez inny podmiot postępowania.

Podsumowując Sąd Rejonowy stwierdził, że przerwanie biegu przedawnienia roszczeń banku na skutek złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie odnosi skutku wobec nabywcy wierzytelności niebędącego bankiem. Nabywca wierzytelności nie może bowiem odnosić korzyści z tej części postępowania egzekucyjnego, w której nie może być stroną. Jest to wyjątek od zasady, iż zmiana podmiotowa po stronie wierzyciela nie wpływa na przedawnienie roszczenia.

Okoliczność iż toku egzekucji prowadzonej przez bank na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego wyegzekwowano od pozwanej pewne kwoty nie skutkuje przerwaniem biegu przedawnienia roszczenia w stosunku do powoda będącego funduszem sekurytyzacyjnym.

Pozwana kategorycznie zaprzeczyła aby na poczet przedmiotowego zadłużenia dokonywała jakichkolwiek wpłat poza tymi których dotyczyły złożone na rozprawie kwity . Ostania z wpłat pochodziła z 31 marca 2008 r . Rzekome wpłaty pozwanej na które powołuje się powód w piśmie k - 26 , to w istocie kwoty na przestrzeni 2013 -2015 wyegzekwowane przez komornika sądowego w toku egzekucji (na co zresztą także wskazuje ich wysokość , pozwana wpłacałaby raczej kwoty bardziej „zaokrąglone”).

W orzecnictwie utrwalone jest stanowisko, że roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (por. orzeczenie SN z dnia 26.01.2005 r., III CZP 42/04, OSNC 2005/9/149; orz. SA w K. z dnia 17.02.2003 r., I ACa 846/02, LEX nr 83739) .

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powoda zaskarżając go w całości, zarzucając:

1. naruszenie art. 123 § 1 pkt 1) kodeksu cywilnego (k.c.) w zw. z 124 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię wyrażającą się w uznaniu, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (...), postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności (...) oraz wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na wniosek poprzedniego wierzyciela, jak również wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w trybie art. 825 kodeksu postępowania cywilnego (k.p.c.) nie przerywa biegu terminu przedawnienia w odniesieniu do nowego wierzyciela jako następcy prawnego banku na podstawie zawartej umowy cesji wierzytelności z dnia 01.06.2015 roku;
2. naruszenie art. 117 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu przed dniem wniesienia pozwu do tutejszego Sądu;
3. nierozpoznanie istoty sprawy.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wnosil:

1. o zmianę zaskarżonego wyroku i:

a) orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu;

b) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm prawem przepisanych za I i II instancję

2. względnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji i pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja i podniesione w niej zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. Za bezzasadny należy uznać podniesiony przez apelującego zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z 124 § 1 i 2 k.c. poprzez jego błędną wykładnię wyrażającą się w uznaniu, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (...), postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności (...) oraz wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na wniosek poprzedniego wierzyciela, jak również wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w trybie art. 825 k.p.c. nie przerywa biegu terminu przedawnienia w odniesieniu do nowego wierzyciela jako następcy prawnego banku na podstawie zawartej umowy cesji wierzytelności z dnia 01.06.2015 roku oraz art., 117 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu przed dniem wniesienia pozwu do tutejszego Sądu;

W ocenie Sądu Okręgowego dokonana przez Sąd I instancji ocena podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia jest w pełni prawidłowa. Sąd podziela w pełni i uznaje za prawidłowe poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne.

W niniejszej sprawie ma zastosowanie trzyletni termin przedawnienia roszczenia określony normą art. 118 k.c. Zgodnie z powyższym przepisem jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata.

Przyczyny przerwania biegu przedawnienia reguluje natomiast przepis art. 123 § 1 k.p.c. W świetle powyższego przepisu bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia,
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje,
- 3) przez wszczęcie mediacji.

W toku niniejszego procesu pozwana podniosła, w ocenie Sądu, skuteczny zarzut przedawnienia roszczenia. Objęte pozwem roszczenie stało się wymagalne, jak wskazał sam powód, z dniem 22 sierpnia 2008r., tj. z dniem wypowiedzenia umowy kredytu przez poprzedniego wierzyciela, tj. S. B..

Wbrew podnoszonym w apelacji twierdzeniom powoda brak jest podstaw do uznania, iż na skutek podejmowanych przez poprzedniego i obecnego wierzyciela czynności doszło do przerwania biegu przedawnienia, skutkującego tym, iż w dacie wytoczenia niniejszego powództwa roszczenie powoda nie było przedawnione. Powód uzasadniając swoje stanowisko w tym zakresie wskazał, iż w okresie pomiędzy wypowiedzeniem umowy kredytu przez poprzedniego wierzyciela w dniu 22 sierpnia 2008r. a skierowaniem pozwu do sądu bieg przedawnienia został kilkakrotnie

przerwany: przez nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim postanowieniem z dnia 8 grudnia 2008r., umorzenie egzekucji postanowieniem komornika sądowego z dnia 27 lipca 2015r. oraz przez złożenie pozwu w niniejszej sprawie w dniu 5 lutego 2016r.

W ocenie Sądu Okręgowego jedyną czynnością podjętą przez poprzedniego wierzyciela, która to czynność zgodnie z normą art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c., doprowadziła do przerwania biegu przedawnienia przedmiotowego roszczenia, jest złożenie przez poprzedniego wierzyciela wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Podzielając w pełni stanowisko Sądu Najwyższego w tym zakresie, należy wskazać, iż czynnością przerywającą bieg przedawnienia przedsięwziętą w celu zaspokojenia roszczenia jest wniosek wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004r., III CZP 101/03).

Wobec powyższego na skutek przerwania biegu przedawnienia przez wskazaną czynność, przedawnienie zaczęło biec na nowo od dnia 8 grudnia 2008r. Zgodnie bowiem z normą art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo.

W ocenie Sądu bieg terminu przedawnienia, który po przerwaniu zaczął biec od dnia 8 grudnia 2008r. zakończył się z dniem 8 grudnia 2011r.

Powództwo w niniejszej sprawie zostało wytoczone z dniem 5 lutego 2016r., zatem już po upływie terminu przedawnienia.

Zasadnie wskazał Sąd Rejonowy, iż powód nie może w celu wykazania przerwania biegu przedawnienia powoływać się na podjęte przez poprzedniego wierzyciela czynności w postaci złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji przeciwko pozwanej jako dłużniczce.

W dniu 18 lutego 2009r. poprzedni wierzyciel wystąpił o wszczęcie przeciwko pozwanej egzekucji na podstawie powyższego tytułu wykonawczego. Postanowieniem z dnia 27 lipca 2015r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko pozwanej na wniosek wierzyciela.

Powyzsze czynności nie doprowadziły do przerwania biegu przedawnienia biegnącego wobec powoda jako nabywcy wierzytelności, na rzecz którego nie była nadana klauzula wykonalności i na rzecz którego nie była prowadzona egzekucja.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014r. w sprawie II CSK 196/14 wniosek o wszczęcie egzekucji nie przerywa biegu przedawnienia, jeżeli komornik umorzył postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela, który w toku tej egzekucji dokonał przelewu egzekwowanej wierzytelności. W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, iż czynnością, która niewątpliwie prowadzi do przerwania biegu przedawnienia jest wniosek o wszczęcie egzekucji. Wniosek o wszczęcie egzekucji doprowadzi jednakże do przerwania biegu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym o tyle, o ile będzie pochodził od wierzyciela, którego osobę wskazuje tytuł egzekucyjny i na rzecz którego temu tytułowi została nadana klauzula wykonalności. Skutki, jakie wiązały się z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego odnoszą się zatem tylko do występujących w tym postępowaniu podmiotów i tytułu wykonawczego, na podstawie którego egzekucja była prowadzona.

Powyzszą argumentację Sąd Najwyższy podniósł także w postanowieniu Izby Cywilnej z dnia 5 października 2016r. w sprawie III CZP 52/16. Sąd Najwyższy wskazał, iż umorzenie postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela - banku, prowadzącego egzekucję na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności, niweczy skutki przerwy przedawnienia spowodowane złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji. Cesjonariusz uzyskuje w chwili przelewu wierzytelność w takim kształcie materialnoprawnym, w jakim przysługiwała ona cedentowi. Nie może jedynie korzystać z przysługujących cedentowi indywidualnych, wyjątkowych przywilejów dotyczących egzekucji wierzytelności ani z ich skutków. Żądanie w takiej sytuacji przez dotychczasowego wierzyciela umorzenia postępowania egzekucyjnego jest zachowaniem normalnym i oczywistym jako skutek dokonania przez

niego przelewu wierzytelności i niemożności kontynuowania przez cesjonariusza egzekucji na podstawie bankowego tytułu wykonawczego. Oceniane pozytywnie, nie może jednak wywołać skutków prawnych dalej idących, niż umorzenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie dotychczasowego tytułu wykonawczego w jego podmiotowych i przedmiotowych granicach

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu. W ocenie Sądu bieg terminu przedawnienia, który po przerwaniu zaczął biec od dnia 8 grudnia 2008r. zakończył się z dniem 8 grudnia 2011r., a zatem zakończył się przed wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie. Poczynione w tym zakresie ustalenia i faktyczne i dokonana przez Sąd Rejonowy ich prawna ocena są w pełni prawidłowe. W żadnym zakresie Sąd Rejonowy nie dopuścił się naruszenia normy art. 123 w zw. art. 124 k.c. oraz art. 117 k.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Sędzia SO Renata Lech